

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izjemni posebenje in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vote frankirati. — Rekopiši se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništve, na katero naj se blagovoljno posiliati navodne reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 8. februar. Po dogovoru premirja so Turki denes izpraznili Vidin, Ruščuk, Silistrijo, Belgradčik, utrjeno črto pred Carigradom, in Erzerum. Rusi so zaseli Čataldžo. Železnični promet se je zopet odprl. Ladjeplavje po Dunavu in meji Carigradom ter Odeso se bode začelo zopet. — Nij res, da bi bili Rusi zaseli Boullair.

Minister vnarjih zadev Server paša je svojo ostavko (demisijo) dal, ker mu nij jasno, kako notranjo in vnarje politiko ima prvi minister.

London 11. februarja. Britanska flota 10. februarja nij še v Dardanele prišla.

Peterburg 11. februarja. Ruska agentura pravi, da, če je potreba, da je angleška flota navzočna v Carigradu zarad brambe kristjanov, nij nič menj treba, da tudi ruska vojska zasede Carigrad.

Peterburg 10. februar. „Pravitevski Vestnik“ poroča, da se bodo nadaljnja mirovna obravnavanja v Adrijanpolji vršila, ne v Odesi ali Sebastopolji, kakor je bilo prej nameravano.

Rim 11. februar. Poročila o kraji, kje bode konklave, še zmirom nijso enoglasna.

Rim 10. februar. „Popolo Romano“ poroča: Sklenilo se je z vsemi glasi proti 11., da bode konklave v Rimu.

Vojska.

Iz carigradskega in peterburgskega dnevnega telegraema je razvidno, da je cela in prava istina, ka se bodo in so se uže Rusi naravnost s Turki pogodili, ne zmenec se za

Angleži in druge, ki bi se radi vmešavali in Rusijo pripravili ob vse vspehe velike vojne. Turčija se je uže popolnem udala Rusiji. Angleži so po vsem na suhem ostali in zizajo, ne vedoči, kaj bi in kakó bi. Ker so Turki celo Čataldžo, zadnjo brambo Carigrada, izročili Rusom — morejo ti iti kadar hočejo sultana obiskat, in je zdaj gotovo, da bodo to tudi storili, če uže nijso ko to pišemo. Telegram ruske agenture vsaj to navešča. Uže pred tremi dnevi so bili Rusi samo en dan hoda od Carigrada proč.

Grška vojska je res, kakor vsi viri poročajo, iz strahu pred turško floto, ustavila svoj komaj začeti marš v Tesalijo in se zdaj zanaša na evropsko konferenco. Sicer pa grška vlada pravi, da se na dalje oborožuje.

Kakor so russki listi zračunili, priplenili so v tej vojski Rusi nad 1200 turških kanonov in 160.000 turških vojakov mej temi 30 paš ujeli. Bolniki in ranjeni, katere so našli v Karsu, Sofiji, itd. se tu ne štejejo.

Srbci so v 53dnevni bojevanji proti Turkom, po oficijalnih poročilih, izgubili 5000 mož mrtvih, ranjenih in pogreševanih. Pridobili so pa, razen več mest v Starej Srbiji, 238 kanonov, 10.000 pušk, 37 zastav in streliva, konj itd., — v vrednosti enega milijona dukatov. Premirje jim je prezgodaj prišlo.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 10. februar. [Izv. dop.]

Paša Giskra, bej Kuranda, in kar je še mohamedancev v naši zbornici, — število se je na celih 28 skrčilo — so za potrebnost spoznali, po magjarskem receptu tudi v našem državnem zboru vlogo interpelovati, kaj misli zdaj storiti, ko so znane pogodbe rusko-turškega miru.

Interpelacija pa je sama na sebi prav

pohlevna brez vsakega uvoda. Časi so se hudo spremenili, in celo Giskra-Kuranda spoznavajo da bi zdaj jako nevarno bilo s sabljo rožljati, ko bi končno Turki sami v zvezi z Rusi se obrnili proti zakasnemu prisiljenim pomagačem.

Ironija osode je, da baš Magjar Andrassy je moral hoté nehoté pripomagati do velikanskih uspehov Rusov, katere najhuje črté in se jih najbolj bojé Magjari. Ko bi kak Ne-magjar, Nemec ali Slovan, slučajno bil v tem času minister vnarjih zadev, kaj bi mu Magjari in turkofili rekli! in Bog si vedi, ali bi ne bilo naposled premagalo vpitje teh ljudij in Avstrijo vpletlo v vojsko. Dobro tedaj za Slovane, da je v tem času Magjar stal na čelu, kateremu gotovo nikdo ne more oponašati, da goji ruske in slovanske simpatije.

V očigled imenitnim dogodajem na jugu se je svet malo zmenil za odstop in zopet nastop Auerspergovega ministerstva. Da bi se nagodba z Ogersko do odločnega obroka, tedaj v šestih tednih dognala, nij več mogoče. Najbrže se bode sklenil kak provizorij na dve leti na podlogi stare nagodbe.

Ruske novine o položji.

„Novoje Vremja“ pravi: Brez dvombe si bodo mnogo prizadejali, da bi naše terjatve porezali in porto rešili. Ali Rusija bude prej pripravljena pri odškodnini v denarji kaj odnehati, nego da bi svoje ulogi slovanskemu svetu nasproti nezvesta postala. Najožja moralična solidarnost Rusije z drugim slovanskim svetom, ta trdna vez vseh slovanskih narodov, je za nas največje in najimenitnejše poroštvo trdnega in trajnega miru. Le zarad prostega razvoja slovanskega sveta je Rusija zdanjo vojno vojevala, le zarad slovanskega sveta so naše vojske Bulgarijo očistile muzelmanskih dru-

Listek.

Črtice o knjigotržtvu pri starih Grkih.

Zgodovinsko resnično je, da se v starej dobi mej Grki nij razločevalo mej knjigotržci in prepisovalci knjig. Možje, ki so se pečali s prepisovanjem posameznih knjig, bili so ob enem knjigotržci, in še le kasneje so zadnji prve najemali. V prvo se nam kaže samostojno knjigotržstvo v Atenah v petem stoletju. Boljše urejeno je pa bilo za časa Aleksandra Velicega. Do tistihmal so se morali prijatelji slovstvenih plodov večinom zadowoliti s prestavami in prepisi, ki so jih sami oskrbovali, ali pa, ki so jim jih napravili njih robi ali sužnji. Sužnje so sploh Atenci dobro upotrebovali razumeli. Prepustili so jim dovolj prostega časa za izredna dela in jim

tudi pripustili realnega dobička. Sužnji, ki so posedali moč kake umetnosti ali znanosti, delali so mnogokratno na lastno korist in so oddavali gospodarjem določen oddelek prislužka. Stanje enako vpotrebovanih robov nij bilo preslabo, v kar nam tudi govorita Ksenophon in Demostenes.

Knjigotržstvo pa se je prav počasno, a tudi temeljito razvilo. Mnogo je v to vplival Aleksander sam, ki ga je navduševal duh Aristotelovi. On se nij zadovoljil s pesnimi Homerovi. Knjige, kajih nij lahko dobiti mogel domá, pošiljal mu je prijatelj Harpalus. Ovi mu priskrbi marsikatere tragedije Evripida in Sophokla, ditirambe Telestove in Philoksenove in historične spise Philista. Glavni kraj knjigotržstva so bile tedaj Atene, kjer je Harpalus vsa zaželena dela dobil.

Nasledniki Aleksandrovi so ravno tako, kakor on sam, mnogo storili v boljši in hitrejši

razvitek knjigotržstva. V posameznih mestih so ustanovili knjižnice, na pr. Ptolomejci v Aleksandriji, Atalidi v Pergamu itd. Ob enem so bili prav prijazni in ugodni grške literaturi v občem in so na ovi način tudi razvoj knjigotržstva pospeševali. Na dvorih velikodusnih knezov se je udomačila učenost, sploh se je tu in tam skušalo nakopičiti posamezna takrat znana, glavnejša dela boljših pisateljev. Kralj sirakuski, Hiero, je celo na galéri, ki jo je sezidal Arhimed, dal sestaviti večjo zbirko imenitnejših knjig.

Na dalje se je pospeševalo knjigotržstvo v Atenah po Rimljanih, ki so bili prijatelji grške slovesnosti. Lucullus je iz Azije mnogo knjig donesel v Rim ter tudi druge nakupil v Atenah. Pri nakupu je pazil na lepo in čedno pisavo. Dvorana, v katerej je shranjeval Lucullus knjige svoje, je kratkom postala zbirališče za vse učene možake ove dobe in dohod

halij; to, kar na ozemljji pridobomo, je za Ruse še le v drugej vrsti važno.

"Golos" piše: Celi ruski narod goji upanje, da bodo naša trpljenja in naši trudi, potoki prelite krvi vodili k častnemu miru. Cela Rusija je prepričana, da se zdaj ne bodo uresničile sploh znane besede: "pero diplomatsko pokvari, kar je meč vojakov pribujeval." Če se posluša javno mnenje, opazuje se istina, ki je premisleka vredna: sklenenje premirja nij veselja vzbudilo . . . A nam se zdi nemogoče, da bi Rusija hotela igrati pokornega sluga Evrope. Nikdar se Rusija ne bode ponižala, da bi evropskemu kramarju pustila besedo, da jej je narekoval mirovne uvete. Rusija neče niti pike od svojih terjatev popustiti. Vera v brezkončno ljubezen ruskih sinov do česti in dostenjanstva svoje domovine bode našo diplomacijo varovala pred vsacim žuganjem in ustahovanjem. Glede na potoke prelite krvi, ne bode si nobeden rusk diplomat upal kak gnjal mir narediti.

Volitve na slovenskem Štajerskem in Koroškem v deželnem zboru.

—c. V Mariboru 1. februar. [Izv. dop.]

Slovenci smo dosti nesrečni ljudje. Srednjeveška in poznejša politika nas je znala ločiti od drugih Jugoslovanov in tako nas postaviti v izolirano stališče mej dva velika naroda. Ta politika porabljala nas je le v sredstvo za svoje namene. Bili smo dozdaj dobri vojaki, ali le to. Kar je črez vojaški ekserciji, tega nam niso dovolili. Bili smo Slovenci nekaka vojaška granica. Krepki vojaki z betom, a manj krepki z "uma svitlimi meči". Kultura našega naroda na tem izoliranem stališču nij bila mogoča, vsaj ne kaka količaj znamenita.

Ali vendar smemo Slovenci reči, da nij smo zadnji v tem oziru na slovanskem Jugu. Tičala nam je zmirom pest potujčevanja na goltancu in v konkurenči s priseljenim Nemcem in Italijanom učili smo se nekaj, kolikor se namreč da po potu doseči, ki je pri nas kot jedino pravi sankcijoniran, po potu namreč, da si človek preje nemški ali italijanski jezik osvoji in se potem še le omika; učili smo se vsaj toliko, da nemško in laško konkurenco vsaj nekaj odbijati znamo. To nas Slovence dela v pravem pomenu izbrano prednjo stražo Jugoslovanstva proti Nemštvu in

Italijanstvu, in to nam mora zmirom pred očmi biti.

Kaj pomenimo mi Slovenci v času, ko se narodi po svojej narodnosti v velike skupine družijo, sami za-se! Le 1½ milijona nas je. Samim nam nij mogoča velika kultura, in to je smoter vsakega naroda, sami nemamo dosti močij, da se zoperstavljamo tudi tisto, brez vse "sisteme" in brez agitatorične moči delujočej germanizaciji, ki nas po naravnem zakonu: "močnejša žival pokončuje manj močno", davi in je; sami nemamo pričakovati nobene veljave ni malo človeka vrednega življenja; tudi najpravičnejši čas nam bode sapo zapiral.

Neki politikarji misijo to, in zbog tega nemajo usmiljenja z našo narodnostjo. Tem prej, tem bolje, je njihovo vodilo, in zaradi tega toliki pritisek na nas. Oni ne računijo, in zbog svojega nemškega egocizma nečejo v poštov jemati, da smo mi Slovenci en del Jugoslovanstva, katero ne bode, akoravno si neki Nemci domišljajo, "dota njih Nemštvu po smrti izumirajočega Jugoslovanstva". Da smo pa en del Jugoslovanstva, moramo jim mi Slovenci privsakej priliki povedati; morebiti se jih kaj prime.

Najtežnije delo na slovenskem Jugu imamo mi. Nam se je bojevatiz omikanima dvema narodoma, ki nas od vseh strani obdajata ter nemilo v naša svetinja rivata. Nam je trd boj kulture, manjše z večjo, z veliko; mi smo oni Izraelci, ki so stolp zidali, držeči v jednej roci meč, v drugej kέlo. Prednja straža vsake vojske broji navadno dobre vojake. Ali smo mi to?

Naša mala še zgodovina samosvestnega nastopanja nam pravi, da nij smo zastonj na svojem mestu. Nij ga morebiti, razven Ircev, Črnogorcev in Srbov, naroda na svetu, ki bi toliko lepega navdušenja, toliko žrtvalnega boja za obstanek svoje narodnosti javljal, kakor mi Slovenci. S ponosom smemo reči, da smo elitna garda Jugoslovanstva po jednej, tako kakor so Črnogorci po drugej strani.

Štajerska, kot oni del naših dežela, ki je v najožej dotiki z Nemštvom in tržaški ter goriški oddelki so do zdaj javili, da njih možje z vedno nabito puško na straži stoje; tudi v Koroški naši možje ne spé, in še bodoči slovenski zgodovinar, z dobo od leta 1848 začenši popisavanje, zapisal marsikatero jasno stran o narodnem delu tu na periferiji Slovenstva. —

njen je bil svoboden vsacemu strokovnjaku, ki se je zanimal za vednost. Tudi Sula, ki nij bil nikakor ne posebno učen, bil je z grško literaturo dobro seznanjen in je marsikako dragocene knjige iz Aten v Rim donesel.

Čeravno je knjigotržstvo prav lepo razvelo, vendar nemamo iz iste dobe nobenega pisatelja in nobenega napisa, iz kojega bi posneti mogli ime kacega posebno imenitnega knjigotržca. Še le ob času propada ovega obrta pozvemo za dve znamenitejši firmi: "Callinus" in "Attikus". V dobi Lucijana se je prvi odlikoval po lepej in krasnej pisavi, in drugi po vestnej skrbljivosti v sestavi prepisov. O drugih knjigotržcih v Atenah govori Lucijan s posebno zaničljivostjo. On piše mej drugim: "Oni imajo še precej veliko knjig in jih tudi mnogo prodadó — a oglej si ove knjigotržce in starinarje in videl bodes, da so slabejši glede znanstvene omike, nego ti; da

so v govoru neizbirčni in robati; da so to ljudje, ki se nijo nikdar učili lepote in dobrote razločevati od slabote in ničvrednosti." Tudi poštenost ovih tržcev z znanstvenim blagom bila je dvoulnjiva. Kupci, ki so vrednost kake knjige le cenili po vnanji obliki, če je bilo delce bolj ali menj razdrapano in raztrgano, ter od miši in drugih prijateljev varčnosti knjig objedeno, so se včasih do dobrega ovarali.

Časom propada knjigotržstva so tržci na razno goljufno umetnost duhtali in prežili. Nove, še le prepisane knjige so za nekaj časa vložili v žito, da so zadobile barvo starejih prepisov. Tega sicer dandenes ne zapazimo, pač pa bi marsikomu naše dobe veljale besede Lucijanove, ki močnim bičem udriha po možeh onega časa, ki si hočejo po krasnej in bogatej zbirki dragocenih knjig nimbus pridjeti, ko da bili silno učeni; a oni ne zbirajo

Ali bode bodočnost za preteklostjo zao-stala, ali bode sedanjest kazala, da je naše domoljubno čuvanje zamrlo? Na Goriškem v tržaški okolici može še ne mislijo puške strani vreči, po slovenskem Štajerju pa menda tudi ne. —

Mi Slovenci smo uvideli, da "vorpošti" ne sme biti nobene nesloge. Nam je mogočen nasprotnik: na menzuro imamo stopiti s silnim aparatom, ki šale ne razume; bodimo mej sabo složni in možje, ki, akoravno glede drugih vprašanj različnih mislij, si v vrstah bo-rečih se za kako višjo zajedno idejo pošteno v roke sežejo.

Prihodnji boj pri volitvah v deželnem zboru lahko pokazati, ali smo kaj bojevnikov iz svojih rajd izgubili, pokazalo se bo, da li je naše ljudstvo v poslednjem času popačilo, ali okrepilo se v volilnih okrajih na Štajerskem, in Koroškem; videli bomo, da li naše ljudstvo še ima ponos, da je zastopajo svobodni možje ali ne; — pokazati imamo svetu, da naš kmet svoj narodni stališč kot prednja straža Jugoslovanstva bolje razume, nego po večjem tržan in meščan, ki živ v nemška nebesa teži. — Zaradi tega bodimo složni in oprezní! Povejmo Nemštvu, da svoje mesto pošteno zavzimljemo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. februarja.

Deželni zbori bodo, kakor oficijozi, sešli se mej veliko nočjo in binkožimi od 21. aprila do 9. maja. Zaradi tega morajo volitve do 15. aprila dovršen biti.

V **ogrskem** zboru je Cernatonyi interpeliral vlado, kaj misli storiti v orientalnem vprašanju, če Rusi zasedejo Carigrad. Razumeje se, da bi Magjar rad šel, ali posal v boj avstrijsko vojsko. —

Vnajanje države.

Angleži so svojevladu dovolili 6 milijonov funtov sterlingov za vojne priprave. Ali angleška vlada nič ne ve, pri čem je Northcote dejal v parlamentu, da ničesa ne ve, ali je veste resnična ali ne, da so se Turki z Rusi zvezav; tudi ničesa ne ve, ali Rusija na baltiški obali zbira res vojsko ali ne Telegraflna zveza s Carigradom gre do Angležev le skozi Egipt. Angleška flota nij šla v Carigrad, da bi Turčijo branila, temveč le življenje in imenje angleških podložnikov. — Edini Gladstone s svojo stranko ve kaj hoče. On je naglašal, da narodnosti v Turčiji hote imeti in imajo pravico za sebe živeti, a ne za interes Anglije, Avstrije ali čegave druge.

Glede volitve novega **papeža** se poroča: Zastopniki velevlasti so kardinalu Simeoniju izrekli upanje, da bode volitev no-

ovega zaklada v svojo lastno izomiko in svoj poduk in tudi ne v poduk in rabo drugih, (kar bi bilo jedino še pravilno; če imaš denar, kupi knjigo, podpiraj slovstvo in če je ne bereš sam, podari jo drugim, ki radiostnega srca po knjigi sežejo in jo vplivno in temeljito prebirajo), temveč so jim nakopičene knjige v bivališče moljev, v igračo za miši in v preglavico strežajev." Tako Lucijan o svojej dobi!

V boljšo dobo grškega knjigotržstva spada baje tudi izdaja tako zvane "Ilias in nuce", to je prepis Ilijade, ki je bil v tako majhen obliki dovršen, da se je mogel hraniti v orehovej lupini. Rimljani so se tej izrednej prikazni zelo čudili. O njej nam pripoveduje Plinij in imenuje kot poroka Cicerona. Razvideti nam je iz te gotovo silno male izdaje velicega in obširnega dela Ilijade, kako daleč so prepisovalci klasičnih del v svojej umetno-

vega papeža vršila se v Rimu in ne kje druge (angleški kardinal Manning baje agitira za otok Malta), ker je italijanska vlada zagotovila popolno svobojo volitve varovati. Simeoni je dejal, da to je tudi namera svetega kolegija. Nemški poslanik je dobil ukaz, nič vmešavati se, nič vplivati na volitev papežev. — Konklave se bode baje 17. t. m. začelo. Dne 8. februarja se je oporoka Pija IX. odprla, ki je prav kratka in le cerkvenim namanom posvečena. — Kardinali iz provincij uže dohajajo v Rim. — Kateri kardinal bode izbran za novega papeža? Tega ne ve nihče; imenujejo se pa trije kandidatje. Vodstvo cerkve imajo mej tem časom, dokler novega papeža nij, trije kardinali: Bilio, Pecci in Dipietro. Volitev bo vodil kardinal-komornik Pecci. Zbrane kardinale zazidajo v sobice in jim celo po škripcih spuščajo jed tako, da so popolnem od vnanjega sveta odločeni, dokler novega papeža ne izvolijo. Kdor hoče papež biti, mora imeti dve tretjini glasov, torej tako dolgo volijo in so tako dolgo zaprti, da dve tretjini dosežejo. Če se večina ne doseže, požgo se volilni listi in dim kaže ljudstvu rimskemu, da ta dan nihče izvoljen bil.

Dopisi.

Uz Dunaju 7. febr. [Izv. dop.] Daničičeva tridesetletica.) Srbsko akademiko društvo „Zora“ priredilo je sè sodolovanjem pevskega zbora društva „Slovenije“ prigodom petnajstletnega društvenega obstanka na večer sv. Save veliko in sijajno slavnost slavnemu srbskemu jezikoslovcu dr. Giuru Daničiću, ki baš letos končuje trideseto leto svojega neumornega slovanstvu velepoljegnega delovanja. O zaslugah srbskega učenjaka, kakor jih ima Daničić za srbsko slovstvo, omenili ste uže v „Slovenskem Narodu.“ Hočem Vam torej v malih potezah opisati slavnost, ki je radi sijajnosti sigurno vredna velicega moža, temeljitega učenjaka.

Vršila se je slavnost v prekrasnej dvorani glasbenega društva (Musikvereinssäle) Odlične gospode došlo je veliko število. Izmej slavljanskih poslancev bili so navzočni gg. Vil. Pfeifer, Nabergoj, Monti, urednik „Zvona“ gosp. Jože Stritar došel je z advokatom dr. Pogačnikom. Izmej Čehov došlo je mnogo gospode, mej drugimi dr. Lenoch, dr. Drozda, Bouhal i dr. Dalje mi je omeniti odlične srbske in hrvatske gospode, kakor so: g. Žukić, srbske vlade agent v Beču, general Gjorgjević, polkovnik Radomirović, zastopnik srbske matice dr. Kostić, dr. Modos, predsednik dunajske „Slovan-

sti dospeli in kako da je vgonobila se tudi igrača pri ovem poslu. Na ta način se je pa tudi pripetilo, da je natančnost, vestnost in temeljito v prepisih izginila; površnost nastopi in mnogo napak, izpuščenih vrstic, predrugačenih besed itd. se v prepisih ugnezdi. Popačil se je na ta način marsikak klasik prav robato, in še dan denes imajo učenjaki mnogo posla popravljati in čediti cenjene umotvore starih Grkov.

Vse enake knjige so bile v knjigotržtvu prav drage in le bogatejši si jih je zamogel omisliti. Večkrat se je tudi zgodilo, da je reyen, a vedoželen mož, ki si je hotel kupiti kako knjigo, solzim okom moral videti, kako da mu je za višo ponudbo in ceno željeno knjigo kak bogatinec prevzel.

Tega sicer dandanes pri nas nij! Tudi mi Slovenci imamo dovolj knjig; mnogo se jih na leto priobči, mogo obelodani, in večinom jim nij visoka cena. Mnogo ovih knjig ima tu ali tam posamezen knjigotržec v pro-

ske Besede“, vitez Stefanović-Vilovski sè svojo rogovino, baron Jelačić de Zlatar itd.

Izmej slavljanskih društev bilo je mnogo brojno zastopano slovansko pevsko društvo, tudi dunajskega „Sokola“, društva „Tyla.“ „Komenskega“, „Slavoja“ bili so zastopniki navzočni. Najštevilnejši pak so došli udje slovenskega društva „Slovenije“ (tudi več slovenskih rezervnih častnikov), hrvatskega „Velebita“ in društva hrvatskih tehnikov, češkega „Akademičkega Spolka“, dalje tudi zastopniki ruskih društev: „Osnove“ in „Siča“.

Program slavnosti bil je dovolj raznovrsten. Predsednik društva „Zore“ gospod Stefanović vitez Vilovski (urednik beletrističkega lista „Zore“) pozdravil je v lepem, navduševalnem govoru došle goste. Slovenski pevci zapeli so najprvo pesen svetemu Savi, ki je bila dobro peta in od občinstva s priznavanjem sprejeta. „Dr. Giuro Daničić in njegov rad“ govoril je g. Milivoje Lukačević. V nad pol ure trajajočem govoru razsnoval je ta govornik na obširno zasluge, ki jih imá Daničić za srbski in za jugoslovanski narod. Davorin Jenkova pesen „Molitva“ pela se je od pevcev jako dobro, po zelo obilnem plosku morala se je ponavljati. Hajdrihov četverospev „Pri oknu sva molčé slonela“, ki so ga peli gg. Lenarčić, Orožen, Štajer in Klein, žel je največ burnega priznavanja od občinstva. Posebno so hvalili prvega tenorista radi njegovega jasno donečega glasu. Le v nekaterih pasazah poznalo se je pevcu, da je boli natori nego umetno izvezban pevec, in želeti bi bilo, da si imenovani gospod še to malenkost popravi in postal bode potem istinito tenorist, ki bode marsikojemu pevkemu društva dika. Občo pozornost je zbudil g. Jovan Stajić sè svojo deklamacijo balade „Guslarjeva smrt“ od Z. Jovan Jovanovića.

Orjaški njegov glas in dobro pointiranje, izvrstno kretanje napravilo je na občinstvo velik vtis; burna pohvala deklamatorju bila je dokaz, ka je svoji zadači zadostil in občinstvo zadovoljil.

Srbske narodne pesni (Horejšekove) pel je zbor jako dobro; pri solistu pak smo nавjeni večje sigurnosti, katera hiba seveda takrat ensembla nij preveč kazila, ker se je štela bolj na račun slabega stališča pevcev i temu, da pevci niso navajeni peti brez — odra. Osmospev Horejšekovega „Tijo noči“ izvel se je mojstersko. Moral se je tudi ponavljati i

dajalnici — a kje se to ali ono dobi — Bog si ga vedi! Nobena stvar nij pri nas tako slabo urejena, kakor ravno knjigotržvo. Od Poncija do Pilata moraš iti, preden pozveš, kje se ena ali druga knjiga dobi; nikjer nobenega zapisnika, nobenega knjigotržnega označila. Če nijsi tako srečen, biti v središču Kranjske, moraš knjigo, ki velja bornih 30 novč., plačati po posredovanji druge in tretje tute knjigotržnice s 45—50 kr.

Tri tiskarne imamo, ki se manj ali bolj imenujejo na Slovenskem kot narodne; dve društvi za izdajo knjig so nam podani in nihče se resno ne poprime, da bi se vsaj nek majhen red v naše knjigotržvo pripravil. Naj bi posamezuiki, kojim je naloga večjega razvitka slovenskega knjigotržtva pri srcu, naj bi naši društvi, naše tiskarne itd. skrbeli, da dojdemo v tej zadevi do boljšega stališča, kot ga zasedamo do sedaj. Da bi bilo temu boljše, želi presrečno

slovenskega zpora najboljši pevci: Lenarčić i Sežun, Orožen i Krušič, Kosevel i Štajer, Simončič i Klein, smejo z burno pohvalo, ki jim je donela, zeló zadovoljni biti. Jovan Simeonović Čokić govoril je o „Zori“ i petnajstletnem njenem delovanju zeló zanimivo. Petnajstletna doba dijaškega akademičkega društva, posebno slovanskega, mora govorniku le preveč gradiva ponuditi; o svečanostih prilikah pak naj bi se govoriki varovali biti preobširni; najboljši govornik občinstvo iz vseh narodnosti mešano lehko dolgočasi. — Naslednje dve pesni A. Nedveda: „Moja rožica“ i dr. Pačujevo jugoslovansko „Kolo“ peli se se jako dobro; po burnem dolgotrajajočem plosku, po neizmerno živahnih slava-i živoklicih morali ste se pesni ponavljati i poslednja bi se bila morala še v tretjič peti, da bi pevci bili ozir jemali na zeló navdušeno občinstvo. Gospod Kosovel, pevovodja, moral se je zbog burnega aplavza pokloniti; to mu naj bode plačilo za njegov veliki trud i prizadevanje. O tej priliki omenim le to, da bi g. K. privadil se mojsterskega taktiranja, ker pred dunajskim slovanskim občinstvom ali v kakovej slovenski čitalnjici pevce voditi, je velik razloček. Torej je še treba od dobrih pevovodij učiti se. —

Po oficijalnem razporedu pričela se je jako živahna zabava. Pevci so seveda i tigrali prvo vlogo z navduševalnim svojim petjem. Navzočni policijski komisar prepovedal je v zabavnem delu več pesnij, mej drugimi srbsko „Onamo“, slovensko „Naprej“. Policija bila je tudi prepovedala vsako okinčavanje dvorane; ni slovanske podobe, ni slovanskega praporja nij smelo biti v dvorani, le črno rumene zastave niso bile prepovedane, a radi tega tudi nismo videli nikjer črno-žoltavih. Navdušeni govor v vseh slovenskih jezicih poveličevali so prazničnost večera. Najprvo je govoril predsednik slovanskega pevskega društva dr. J. Lenoch v češkem jeziku, na kojega krasen govor zapeli so slovenski pevci „Zdravico“. Predsednik „Slovenije“ gospod Fr. Štajer govoril je o lepej vzajemnosti mej Srbi in Slovenci. Kakor so Srbi z obilnim svojim številom pri Kopitarjevi in Prešernovi slavnosti pokazali veliko navdušenost za slovenske velikane, ki so seveda tudi dika jugo- in vsega slovanstva, baš tako bilo je Slovencem na Dunaji na tem ležeče, pokazati svojo navdušenost za srbskega učenjaka Gjuro Daničića in vzajemnost mej Srbi in Slovenci našla je ravno pri Daničičevi slavnosti svoje krepilo, ki naj bi vedlo do najtesnejše zveze Srbov in Slovencev in drugih jugoslovenskih narodov. Gromoviti živio- in slava-klici doneli so temu govoru. Govorili so dalje predsednik češkega „Akademičkega Spoleka“ g. Pražák, dalje predsednika ruskih društev „Osnove“ in „Siča“, zastopnik dunajskega slovanskega „Sokola“ in predsednik hrvatskega društva „Velebita“ g. Pliverić, ki je z mojsterskim svojim govorom vzbudil največjo navdušenost mej obilim še navzočnim občinstvom. Da bi bili vsi Hrvati nazorov Pliveričevih, sloga bi bila naj-krasnejša mej Srbstvom in Hrvatstvom. Gjuro Daničić pokazal nam je pot, kako se imajo bližati Srbi Hrvatom in naopako — Gjuro Daničić bodi nam porok, da pride do zaželenega prijateljstva mej Hrvati in Srbi in kmalu naj pride trenotek, ko bodo Hrvati in Srbi delovali v lepej slogi, da bode jedenkrat velika jugoslovanska bodočnost. V tacih in

jednacih stavkih govoril je ta Hrvat, in da je govoril iz srca ne le vsem Srbom in Hrvatom, ampak tudi drugim Slovanom, pokazal je gromoviti rokoplosk, dolgo trajajoče navdušeno priznavanje v vseh slovanskih jezicih. Srbi vstali so pri koncu govora, podali se k mizi Hrvatov in živio-, slava-, vibornč-, hrašo- itd. klicev, navdušenega popevanja zdravice Hrvatom na čast niti konca nij hoteli biti. — Bože daj, da se želje, izražene v govoru navdušenega Hrvata, tudi izpolnijo!

V govoru, ki ga je slednjič govoril g. Stefanovič vitez Vilovski, predsednik društva „Zore“, zahvaljeval se je za bratsko sodelovanje pevcev društva „Slovenije“, ki so z izbornim svojim petjem mnogo pripomogli, da se je slavnost tako sijajno izvršila. — Mnogo hvale želi so zopet vrli naši slovenski pevci in kritika o njih petji morala je biti jako ugodna.

In tako se krepi in jači duh slovanske vzajemnosti mej vrlimi slovanskimi vseučiliščniki na Dunaji. Slaveča duševne svoje velikane vnema se slovanska mladež za slovanske ideje, v čistem domoljubiji razgrevati si srce za Slovanstvo, budi bratovsko ljubav do slovanskih svojih bratov. Sinovi Slovanstva iz severa in juga, od vzhoda do zahoda, ki so se bratili slaveči Kopitarja, Preširna, Daničiča, bodo jedenkrat, ko se vrnejo v ožjo domovino, isto bratsko ljubav budili in gojili mej svojimi rojaki, in naravno je, da se po slovanskih slavnostih, kakor se snujejo v Beču, bolj in bolj krepi in širi solidarnost mej slovanskimi rodi. In srbsk dostojanstvenik kazal in trdil je, videvši veliko navdušenost slovanske mladeži in slišavši krasne besede o slovanski vzajemnosti: Takova mladež porok je velike naše bodočnosti, to bodo aposteljni slovenske vzajemnosti, katera jedina je spasenje slovanskega imena. Radovan Perunov.

Domače stvari.

— (Zarad volilne agitacije.) Kako previdno je treba volilne shode sklicavati pre-

dno nijsa volitve uže razpisane, kaže sledeči slučaj. Župnik slovenjgrški g. Josip Šuc, ki hoče sam kandidirati v svojem okraju, je bil sklical novembra meseca lanskega leta nek shod volilcev. Eno teh vabil je prišlo funkcionarju državnega pravdništva v roke in župnik je bil tožen zarad prestopka §. 2 postave o zbiranji in shodih, ker shoda nij oblastniji naznani. Obsojen je bil v drugej instanci 7. t. m. v Celji na 20 gld. globe.

— (Spomlad) nam natura uže oznanja. Zadnje dni imamo tu prav toplo sonce. Iz hribov okolice ljubljanske so zadnjo nedeljo prinesli turisti šopke cvetočega tolaha in razcvetene rese.

— (Iz Nabrežine) se nam piše 11. t. m.: Denes zjutraj odpotuje v Rim h konklavev več kardinalov, mej temi tudi ogerski primas Simor, dunajski Kutschker in češki Schwarzenberg. Prihod v Rim je vtorok ob 7. uri zjutraj, t. j. po 24 urnej vožnji z Nabrežine z brzovlakom.

— (Kanonično obiskovanje in birmovanje) se bode vršilo na Kranjskem v Trebanjskej, Novomeškej in Ribniškej dekaniji od 1. nedelje po velikej noči do binkoštij, v Radovljiskej dekaniji meseca julija, v Vrniškej pa v jeseni. Dnevi se bodo pozneje določili.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Brežice 11. februarja. Volitve deželnih poslancev za kmetske občine na Štajerskem so dvanajstega, za mesta petnjestega, za veleposestvo devetnjestega marca meseca.

Razne vesti.

* (To baki) bode odslej po Italijanskem dražje prodajal se, in sicer za to, da bodo mogli v davkarski reformi pomanjšati ostale davke, kateri teži najbolj nižje stanove.

* (Rogat spomin) Ob priliki svoje poroke je dal, kakor priporočajo španske novine, kralj glave v boju ubitih bikov balzamirati ter jih je razdelil zastopnikom raznih dvorov v spomin.

* (Pod ledom) V Woltershausnu pri Bremenu so se drsali otroci po ledu, kar se udere tlo pod njimi in vsi izginejo v vodi. 7 otrok so potegnili zopet na suho, mej njimi je pet mrtvih. Od odraslih, ki so prihiteli na pomoč, utopili so se tudi trije.

* (Na razstavi mačkov) v Novem Jorku so bile videti 803 mačke vsakovrstnega plemena. Razstavo je prišlo gledat 82 tisoč ljudij. Premijo, 250 dolarjev, je dobil nek rusk maček.

Umrli v Ljubljani

od 4. do 7. februar 1978:

Anton Hribar, delavec, 27 l., v bolnici, za sušico. — Leopoldina Kastelec, črevljarjeva hči, 3 m., v Šenburgovih ulicah št. 4, za božastjo. — Dr. Franjo Gogala, bivši okrajni ranocelinik v Višnjegorici, 73 l., v bolnici, za marazmom. — Helena Janežnar, osobojnika soproga, 60 l., v bolnici, za sušico. — Ivanka Juh, črevljarjev otrok, 7 m., v Florijanskih ulicah, št. 36, za božastjo. — Apolonija Morš, služnica, 18 l., v bolnici, za tifuzom.

Tujet.

10. februarja:

Pri Slonu: Jenitsch iz Novega mesta, — Zorman iz Kolovrata.

Pri Zamoreci: Podlipko iz Laškega trga.

Dunajska borza 11 februarja.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	40
Zlata renta	75	40
1860 drž. posojilo	112	25
Akcije narodne banke	803	—
Kreditne akcije	225	25
London	118	55
Napol.	9	47
C. kr. cekini	5	59
srebro	103	90
Državne marke	58	35

Dve kočiji,

(42-2)

čisto novi, še prav malo rabljeni, na pol pokriti, se prav v ceno prodajeta. — Ponudbe sprejemata administracija „Slov. Naroda“.

Velika razprodaja

ostankov

ter najcenejše je na prodaj dobro izbrana

zaloga blagá

pri

C. Wannischu,

v Ljubljani, na mestnem trgu štev. 7.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoč spričal je o tem.

Tisoč spričal je o tem.

P. n. občinstvo naj se varuje pred nakupom slabih ponarejanj, ki nemajo nikakoršnega vseha, in se prosi, da samo one specijalitete za prave sprejme, ki našo firmo nosijo.

Neusteino posladkorjene pile sv. Eliab zabete za čistenje krvi lehkovo odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimicah, boleznih prsnih organov, kože in očej, otrok in zenskih; odpravijo zapretje, pravi vir največ bolezni. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bire. 1 valar, 8 škatulice, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatulice 15 kr.

Odlikovano so z tako častečnim spričalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozebljene.

Dr. Callimanna lasno bavilo, popolnem nevelemu lasu vsako barvo (črno, rujavo, rumeno) 3 gld.

Orijentalni prah za dame, da koži gladkost, belo ali roza) 1 gld. in 15 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko zanjboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpadanju las in opravljanju luskin 1 gld. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko voda à 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** 1/2 funta 84 kr. **Brownova pomada za obranjenje las** à 2 gld., so vedno frišni v zalogi. Veliko skladisče parfumerij, mil, pomad itd. prvih pariških firm. **Cokolade francoskega društva** od 60 kr. do 3 gld. funt. **Pravji ruski čaj** à 1 gld. 1/4 funta. **Skladišče vsakojakih instrumentov** za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaze, tako ceno. Velika zaloga zobnih krtačev, šmink, in drugih toaletnih redic.

Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni oblici, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokislă soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznanejše farmacijske specijalitete in parfumerije iz Francoske, Angleške, Amerike, Nemčije, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštнемu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.

Odontin zobna pasta, naredi najčrnejše zobbole.

Po-ho iz Kino prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in glavobol. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin, najboljše sredstvo proti pokriti, daje koži barvo rož in limbarjev. à 1 gld. 50 kr. in à 80 kr.

Royerjeva hemerojidalna maža, tem pripravljena hemerojide trpe. à 1 gld. 60 kr.

Salicil-antisuitin, izvrstno proti sitnemu potenju rok in nog à 50 kr.

Salicilno milo, najboljše in najcenejše milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile za otte zobe najboljše zdravilo. 25 kr.

Storax-Créme, čudežno pomaga pri vseh kožnih bolezni. 80 kr.

Wlinsi papir, proti nahodu, prsnemu kataru, vratobolu.

Dr. Haiderjev zobni prah. 35 kr.